

JEDOVÁ CHÝŠE

Kluci se zastavili. Byli na místě. S kupou šatů v náručí se opatrně rozhlédli. Nalevo před kostelem se nacházela větší otevřená plocha, křižovatka Apolinářské a Viniční ulice připomínala náměstíčko. Na druhé straně za zděným plotem zahrady ústavu pro choromyslné se tyčily temné koruny stromů. Nic se nepohnulo. Zdálo se, že nikde kolem není živá duše. Světlo, hluk a veselí bylo uzavřené v krčmě.

Vtom se přímo před chlapci objevily dvě temné mužské postavy. Krátké kabáty, čepice hluboko do týla. Jako by vyrostly uprostřed ulice. Ale to byla jen představa, protože petrolejové lampy u kostela a za krčmou nesvítily. Kluci ztuhli. Muži se mlčky potáceli vratkým krokem. Skelné oči v popelavých tvářích osvětlených oknem putyky jen sklouzly po vyděšených pohledech chlapců. Beze slova je minuli a potom zmizeli ve tmě.

„Viděls to?“ zašeptal Jáchym.

„Příšerný,“ vydechl Filip. „Myslíš, že to byli duchové? Za kostelem je patologie...“

„A z druhé strany blázinec,“ špitl Jáchym. „Prý z něj občas utečou nebezpeční šílenci... Pojď rychle, ať už máme ty šaty z krku.“

Kluci se vzchopili, minuli Jedovou chýší a další domy a zakleпали na dveře fary. Starší šedovlasá hospodyně byla tak vlídná a laskavá, až kluci měli najednou pocit, že tady prostě nemůže hrozit nebezpečí. Dala oběma sáček křížal.

Varovala je.

„Běžte radši těsně kolem kostela co nejdál od té kořalny, chlapci. Nebývá u ní moc bezpečno. Občas se tam někdo porve, tak ať jednu neslíznete. Teď tu ještě ke všemu zase někdo poničil lucerny.“

Kluci poděkovali a slíbili, že se putyce pokud možno vyhnou.

Když za nimi hospodyně zavřela dveře a všechno kolem pohltila tma, strach byl zpátky. Kluci museli chvíli zůstat stát, než se v šeru rozkoukali.

„Hele, pádíme domů,“ řekl šeptem Jáchym. „Klidně se tu můžeme zastavit zítra za světla.“

„Jo, to bude určitě lepší,“ souhlasil Filip.

I on chtěl být co nejdřív pryč.

Rázně vykročili k Apolinářské ulici. Zpovzdálí se slabě nesl rámus z putyky, jinak tu vládlo hrobové ticho. Jejich kroky se rozléhaly jako údery kladiva. Našlapovali na špičky, jak to jen bylo možné na ledě, a skoro nedýchali, přesto si připadali strašlivě hluční. I chrámová loď, která se nad nimi tyčila, vypadala najednou hrozně. Měsíc se schoval za mraky. Míjeli podivné děsivé domy. Chátrající prázdné stavení, okno s petrolejkou. Zase se ocitli v blízkosti Jedové chýše. Až ven bylo cítit štiplavý kouř z levných cigaret dramek. Teď by měli odbočit dolů.

Jenomže Filipa přemohla zvědavost.

„Pojď,“ šeptl, „jenom se podíváme. Z druhé strany. Z dálky.“

Jáchym s ním přešel náměstíčko na roh Viničné ulice. Upřeli pohled na Jedovou chýši. Najednou vypadala tak trochu jako obyčejná nálevna. Uvnitř se svítilo, pilo a hrálo. Nikdo se nepral, nikdo nekřičel. Mansardová střecha s dírami mezi rozpadajícími se šindeli volala po opravě. Budova byla stejně stará jako kostel, jistě se špatně vytápěla a bylo v ní vlhko. Prostě stará putyka. Kluci se chvíli se jen tak dívali. Strach je pomalu opouštěl.

„Půjdem,“ rozhodl Filip.

Ale než udělali první krok, něco se stalo. Mraky se protrhaly a na obloze se objevil měsíc. Ze všech rohů a zákoutí mezi temnými domy vylezla chapadla stínů. A bledý měsíční svit ozářil i sehnutou postavu. Shrbený muž se unaveně belhal do kopce podél chrámové lodi. Kluci zadrželi dech a přitiskli se zády ke zdi. Za chvíli to bylo zřejmé. Šel do Jedové chýše. Napadal na pravou nohu. Nebylo pochyb. Bezděk!

„Márinka měla pravdu,“ špitl Filip.

„Jo, von Schwast by tam nevkročil. A já tam taky nejdu,“ odpověděl potichu Jáchym.

„To je jasný,“ souhlasil Filip, „musíš to z něj dostat u vás v pekárně.“

Jáchym si nebyl jistý, jestli je něco takového vůbec možné, ale samozřejmě přikývl. Nic jiného mu, vlastně všem třem kamarádům, ani nezbyvalo. Prostě bude muset.

Když Bezděk otevřel dveře Jedové chýše, vyvalil se ven oblak cigaretového kouře. Na okamžik zaslechli změť hlasů, křik a zvuk harmoniky. Mihlo se světlo a Bezděk zmizel uvnitř i se svojí zajímavou pracovní nabídkou. Šel najmout schopného kasaře.

Kluci konečně vykročili od zdi, že půjdou domů, ale ozval se za nimi z Viničné ulice podivný lomoz. Kdesi vzadu v ulici se ve sporém svitu petrolejové lucerny objevily dvě mužské postavy. Kráčely směrem k nim.

Jáchym s Filipem si okamžitě vzpomněli na řeči o uprchlých nebezpečných šilencích. Uvědomili si, že se opírali o zídku zahrady ústavu pro choromyslné. Bezradně se na sebe podívali. Mají se zkusit schovat, nebo radši utéct?

„Ke kostelu!“ vyhrkl Jáchym.

Oba se rozběhli. Utíkat po ledě nebylo snadné, ale doběhli přede dveře. Chvíli zoufale lomcovali velkou kovovou klikou. Kostel byl samozřejmě zamčený. To si Jáchym v panice neuvědomil.

Co teď? Kluci stáli na schodišti před kostelem. Muži, kteří se k nim pomalu blížili, zdaleka nepřipomínali nebezpečné šilence. Šli klidnou vyrovnanou chůzí, tiše spolu hovořili. Podle svrchníků a klobouků vypadali na zámožné pány. Třeba vůbec není čeho se bát.

„Budeme dělat jakoby nic,“ rozhodl Filip.

Znělo to rozumně. Ovšem těžko mohli předstírat, že se chystají vejít do kostela, když je kostel zamčený. Vykročili tedy zvolna na druhou stranu. Směrem k Jedové chýši. Jeden z mužů na ni právě ukazoval.

„Vidíte, pane profesore Kuffnere, zpusťlá špeluňka. A přitom by tohle místo bylo ideální jako spolkový dům pro lékaře. Výborná poloha mezi špitály. Stálo by za to tuhle budovu koupit.“

Druhý muž, třebaže byl od pohledu starší, trochu ostýchavě přikývl.

„Zajisté, pane kolego Heverochu, spolkový dům pro lékaře, to je dobrá myšlenka. Doufám, že se vám ji podaří dovést do zdárného

konce. Teď mi ale, prosím, prozradte, jak jste pokročil ve svém studiu mráкотných stavů?“

„Zrovna dneska jsem vyšetřoval pacienta, který trpí...“

Uf, kluci s úlevou přestali poslouchat. Oba muži sice vyšli ze vrat ústavu pro choromyslné, ale byli to lékaři, nikoliv nebezpeční blázni na útěku. Teď mohli kluci v klidu sejít Apolinářskou ulicí zpátky k Vltavě. Spěchali.

„Panečku, dneska to bylo nejdobrodružnější roznášení šatů, jaké jsem kdy zažil,“ prohlásil Filip, když se s Jáchymem loučil u pekárny. „Ale opakovat bych to tedy nechtěl.“

Jáchym souhlasil.

„Hlavně mi došlo, že když se člověk začne hodně bát, vidí zločince úplně v každém,“ shrnul svoji zkušenost. „Zkusím něco vytáhnout z Bezděka.“

Jenomže vytáhnout něco z Bezděka se ukázalo, jak Jáchym správně tušil, jako téměř nemožný úkol. Prakticky se totiž nesetkali. Bezděk se vyskytoval v pekárně v době, kdy Jáchym buď spal, nebo byl ve škole. Když se ho Jáchym snažil vyhledat, rodičům se to jevilo jako silně podezřelé a podívovali se, proč Jáchym Bezděka hledá. Obávali se špatného příkladu.

Po tři večery na něj Jáchym číhal, ale ani jednou se nedočkal. Z kořalny Bezděk dorazil pokaždé až pozdě v noci. Po ránu usínal vestoje při práci, vztekal se a nebyl zdaleka tak sdílný jako v den, kdy se ho Jáchym ptal na Jedovou chýši.

Když se kluci v pondělí sešli s Márinkou v botanické zahradě, byli skleslí a bez nálady. V pátrání nijak nepokročili. Vlastně nemohli nic dělat než čekat, jestli Jáchym něco dostane z Bezděka. Filipa nečinnost rozčilovala, tak rád by něco podnikl. Márinka byla velmi bledá, vyčerpaná a hodně unavená. Bystrý úsudek ji však neopouštěl.

„Nepříjemný je Bezděk vždycky, ale teď je našťvanější než obvykle. Takovej navztekanej,“ líčil Jáchym.

„Zřejmě se mu nedaří najít kasaře,“ soudila Márinka usazená pod pepřovníkem.

„Asi máš pravdu,“ soudil Filip. „Ve válce umřela nejen spousta krejčích, ale nejspíš i kasařů,“ dodal smutně.

„Ty jsi přišel o tatínka,“ uhodla okamžitě Mária a upřela na Filipa plachý soucitný pohled.

Tyhle momenty Filip nesnášel ze všeho nejvíc. Vždycky ho úplně rozhodily. Na bolest z tatínkovy smrti se nedalo zvyknout. Zrudl a ihned přibílil oči k zemi. Podél chodníčku se plazily tmavězelené listy. Doted' si jich nevšiml.

„Na italské frontě,“ přikývl, ale hlavu nezdvihl.

Mária se odvrátila. Nechtěla se dívat na Filipovu bolest. Celá se schoulila, najednou jako by se zmenšila. Ztrácela se za plavými vlasy.

„Mně umřela maminka,“ řekla velmi tiše.

„Mně zmizel na frontě bráška,“ povzdechl si Jáchym, „napsali nám, že je nezvěstný.“

Mária se zprudka rozkašlala. Když pak záchvat kašle pominul, všichni tři mlčky jen sledovali tmavé listy na útěku ze záhonu.

Celé pondělní odpoledne bylo nepovedené a smutné. Kvečeru přestalo mrznout.

Úterní ráno začalo nevlídně. Jáchyma vzbudil tatínkův hlas. Přicházel zdola ze síně. Za okny ještě panovala tma. Byly tři hodiny v noci.

„Povídám, už jsem roztopil pec. No tak, vstávejte!“

Jáchym se otočil na druhý bok. Věděl, že má k dobru ještě několik hodin spánku. To Bezděk jistě včera přebíral a teď nebyl k probuzení.

Zhruba o dvě hodiny později Jáchyma podruhé vytrhl ze sna tatínkův hlas.

„Jáchyme!“ tatínek ho zlehka pohládl synka po hlavě, „musíš vstát. Mrzí mě to. Ten starý ochmelka se neudrží na nohou. Je třeba dovézt chleba do Fišpanky.“

„Ano, tatínku,“ odpověděl Jáchym, ale z hlubokého spánku se probíral ztěžka.

Nechtělo se mu ven z vyhráté postele. A už vůbec ne zase táhnout dvoukolák nahoru ulicí Pod Slovany. V tom mrazu! Ve tmě! Dělat práci za toho zatraceného lempla.